

Bestyrelsens beretning 2025-2026

Før jeg gennemgår beretningen, vil jeg præsentere den nuværende bestyrelse:

Jeanette Hounsgaard, næstformand, Hanna Vestenaa, kasserer (ikke tilstede), Tove Kristensen, Tone Kirkeby, Boje Pedersen og Carsten Maegaard. Og vores to suppleanter, Rikke Dybkjær Meltz og Niels Christian Junker-Poulsen:

Og nu vil jeg fremlægge bestyrelsens beretning for det forgangne år, og også se lidt fremad i krystalkuglen.

I løbet af 2025 har vi holdt seks bestyrelsesmøder, og arrangeret eller rundt om i landet været medarrangør af 16 vandringer, 13 Camino Cafeer og fire foredrag. Der har også været filmforevisninger i Aarhus, jeg har ik

Lidt 'Fun Facts' fra sekretariatet

Da foreningen blev stiftet i 1999 var der 30 medlemmer, heraf er der 5 tilbage. Allerede året efter voksede foreningen til 57 medlemmer og af de 27 nye medlemmer fra dét år er der 4 tilbage. I år 2001 voksede foreningen til 103 medlemmer med en tilgang på 46, hvoraf 4 fortsat er medlem.

Pr. 13. marts 2026 har foreningen 621 enkelt medlemmer, 174 par-medlemmer, 7 juridiske medlemmer, i alt 802 medlemmer.

Siden årsskiftet har vi sagt farvel til 24 medlemmer og velkommen til 38 nye medlemmer.

Samarbejde med andre organisationer

Foreningen af Danske Santiagopilgrimme samarbejder med flere nationale og internationale foreninger og organisationer.

Det seneste år har foreningen ved Hanna Vestenaa været repræsenteret i bestyrelsen for **Pilgrim Danmark**. Vores forening deltog i Pilgrimmens Dag i september 2025, hvor formålet var at gøre opmærksom på pilgrimsvandring i Danmark. Arrangementet forventes gentaget i 2026.

Pilgrim Danmark arrangerer i efteråret 2026 et nordisk pilgrimsseminar, og her er foreningen både med i planlægningen, og med oplægsholdere, en planlægning, som har fundet sted i 2025.

Pilgrim Danmark holder generalforsamling næste lørdag afholder, og vi deltager naturligvis.

Vi er repræsenteret i **Foreningen Herberger på Hærvejen**, indtil nu har det været ved Carsten Maegaard.

Vi samarbejder også med bl.a.

- **Udvikling Hærvejen**, sammenslutningen af kommuner langs Hærvejen, der via projekter til fremme af forskellige projekter langs og tæt ved Hærvejen har fået lovning på mange millioner fra Nordea Fonden.
- **Dansk Kyst- og Naturturisme**, der er en erhvervsdrivende fond under Kulturministeriet, der arbejder for bæredygtig vækst og udvikling af kyst- og naturturismen i Danmark, og hvor enkelte bestyrelsesmedlemmer i juni 2025 deltog i en konference med titlen Fra milepæle til morgendagens muligheder om fremtiden for kyst- og naturturisme.
- **Federación Española de Asociaciones de Amigos del Camino de Santiago**, den spanske sammenslutning af foreninger for venner af Camino de Santiago, der består af en stor gruppe af foreninger, der er spredt over næsten alle de selvstyrende regioner i den spanske stat.
- **Camino Europa Compostela**, hvis formål er at støtte og opretholde tilknyttede pilgrimsforeninger og -forbund i Europa med information for de, der ønsker at vandre Camino, at fremme deres planlægning og at tilbyde gæstfrihed undervejs.
- **Pilgrimshuset Albergue Ballerup**, et lokalt pilgrimsherberg i Ballerup på Den Danske Pilgrimsrute

og

- Vi har også i et vist omfang samarbejde med **Den svenske Kirke, Svenske Santiagopilgrimme, Norges pilgrimsforeninger**, pilgrimsforeninger i **Nordtyskland** og andre.

Stigrupperne

I stigrupperne i **Midtjylland** og **Nordjylland** arbejder man på at beskrive Hærvejen som en langtursvandreroute, og som en del af Den Danske Pilgrimsrute. Desuden arrangeres der en vandring den første mandag i måneden. Tove Kristensen tovholder på stigruppen i Midtjylland og det er i øjeblikket Martin Toft Hansen, der er tovholder i Nordjylland.

Stigruppen i **det sydlige Jylland** har lige nu fire medlemmer, som afmærker og vedligeholder skiltningen på tre mindre strækninger i det sydlige Jylland. Jeanette er tovholder i gruppen. De længste strækninger er sammenfaldende med Hærvejen og Gendarmstien, hvor mærkningen varetages af kommunerne. De mindre strækninger er fra Middelfart til Vejen, fra Gendarmstien og hen over Als til Fynshav og forbi Broager, hvor Den Danske Pilgrimsrute skærer over i stedet for at følge kysten rundt om Broager Land.

Der vil dog komme til at ske meget i området i det nye år, da Nordea Fonden har bevilliget Aabenraa Kommune 5,4 mio. kr. til markering af starten på Hærvejen og Gendarmstien i Padborg. Det er et ambitiøst projekt ved navn **“Hærvejen Syd – hvor ruter og grænser mødes, og rejsen begynder”**.

Her skal vores forening prøve at få historien om Den Danske Pilgrimsrute med, for Padborg er ikke bare starten på Hærvejen mod nord, men også på pilgrimsvejen til Trondheim i Norge, og mod syd starten på pilgrimsvejene til Santiago De Compostela.

Stigruppen på **Sjælland** fortsætter arbejdet med at vedligeholde Den Danske Pilgrimsrute på Sjælland og Lolland-Falster. Stigruppen består af 20 medlemmer, som vedligeholder hver sin etape af ruten. Arbejdet består i at gennemgå ruterne minimum én gang om året for at tjekke afmærkningen og at holde beskrivelserne af de enkelte etaper opdateret på foreningens hjemmeside.

Derudover holder medlemmerne øje med eventuelle ændringer af ruten pga. vejoplægning, store byggerier som f.eks. det nye supersygehus i Hillerød, eller andet. Gruppen har kontakt med kommunerne, som ruten går i gennem, og lodsejere hvor ruten passerer deres område. Oplysning om ruterne findes på hjemmesiden. I 2026 arrangerer stigruppen en vandring første søndag i måneden. Vibeke Mørdrup er tovholder på den sjællandske stigruppe.

Hamborg februar 2025 og februar 2026

Bestyrelsen valgte sidste år at drage i samlet flok til Hamborg og deltage i den årlige **'Pilgermesse'**, hvor vi kom i dialog med rigtig mange tyskere, der gerne vil vide mere om at vandre i Danmark.

Hele bestyrelsen tog afsted, både for at alle kunne opleve pilgrimstræffet, og netværke med alle de øvrige pilgrimsforeninger, og for at gøre noget socialt og skabe endnu bedre samarbejde. Det er altid godt at gøre noget sammen, lære hinanden bedre at kende og have nogle gode grin sammen. Det havde vi afgjort på den tur.

I år var det Jeanette og Carsten, der repræsenterede Foreningen på messen i Hamburg. Der var 57 stande fordelt på to kirker fra 8 lande: Tyskland, Schweiz, Irland, Holland, Finland, Sverige, Norge og Danmark.

Danske Santiagopilgrimme var en del af den fællesnordiske stand, som udover os omfattede pilgrimscentre i Oslo og Trondheim, Lund, Finland, St. Birgitta-vejene i Sverige og Pilgrimsfelleskapet St. Sunniva. Christian Bjerre Kjær fra Pilgrim Danmark hjalp med at bemande vores stand.

Vi havde to **plakater** med på tysk – én om Den Danske Pilgrimsrute og én om herbergerne langs Hærvejen, nøgleringe med de syv pilgrimsord på dansk og vores logo, **plakaten** med fotos fra Den Danske Pilgrimsrute og et stort **Danmarkskort**, hvor Den Danske Pilgrimsrute er indtegnet.

Udover at bemande standen holdt vi et fælles oplæg om Den Danske Pilgrimsrute og de to strækninger

Hamborg, 2026 – fortsat

Foredrag om Hærvejen og Gendarmstien. Der var ca. 35 tilhørere, som var spørgelystne og meget interesserede. Alle deltagerne fik en nøglering.

Standen var velbesøgt og vi udleverede alle nøgleringene, 158 stk. af pjecen om herbergerne og 179 stk. af pjecen om Den Danske Pilgrimsrute.

Den Nordtyske Pilgrimsforening var positiv i forhold til et fælles projekt om pilgrimsvandring for unge på tværs af den dansk/tyske grænse, hvor vi søger ”**Erasmus+**”-programmet om økonomisk støtte (kræver mindst to EU-lande)

Det blev en god og udbytterig tur, som skabte nye kontakter, bl.a. til den **Schweiziske Pilgrimsforening**, og vi plejede vores kontakter til pilgrimsforeningerne i **Norge, Sverige, Finland og Nordtyskland**. Først i de seneste tre år har vi fået konkrete forespørgsler om hjælp til vandring med større grupper på Den Danske Pilgrimsrute, invitationer til vandringer med mulighed for fælles projekter, med hjem.

Himmelske Dage maj 2025

Med **Himmelske Dages** tema *'Løfter blikket'* vandrede en flok medlemmer af Danske Santiagopilgrimme i godt humør og fællesskab fra Jelling mod Silkeborg. Maj viste sig fra den side, maj nu kan med sol og regn, og gruppen oplevede, at næstekærligheden lever – således fik de lov til at sidde i tørvejlr i en garage, og blev inviteret indenfor på kaffe og lån af toiletter flere steder. Tove Kristensen havde arrangeret vandringen og overnatningerne, der forløb til alles tilfredshed.

Malta maj 2025

I maj 2025 var Niels Christian og jeg på Malta for at deltage i den første rigtige (men på papiret den anden) generalforsamling og konference for **Camino Europa Compostela**.

Alle, der har prøvet at vandre Camino, vil genkende den ånd, der automatisk forekommer, når alle omkring en har samme fornemmelse af, at vi er sammen om noget, der er større end os.

Allerede fra dag 1, hvor vi blev hentet i lufthavnen og kørt til vores hotel af en lokal pilgrim fra den maltesiske pilgrimsforening **Xir Cammini**, blev der taget godt hånd om os, både program og logistik fungerede og det var en stor oplevelse med deltagelse af 19 lande og 25 organisationer, der alle er eller aspirerer til at blive medlemmer af Camino Europa Compostela.

En af programmets højdepunkter var visning af Bill Bennets Camino-film "**The Way – My Way**", og efterfølgende reception med deltagelse af filmens ophavsmand, en række af dens skuespillere samt de lokale spanske og australske ambassadører. Bennett, der er en anerkendt australsk filminstruktør, har forsøgt at genskabe sin egen Camino-vandring på filmlærredet med de mennesker, der dengang havde indflydelse derpå, inkl. de pilgrimme, han mødte under sin vandring. Filmen viser ganske langsomt på smukkeste, uden at han nærmest selv er bevidst om det, hvordan han ændrer sig gennem sin indre Caminovandring.

Hospitaleros i Spanien

Vores forening har et samarbejde med foreningen **Los Amigos de Santiago de Astorga** om at formidle frivillige til herberget **Siervas de Maria** i Astorga. I 2025 sendte foreningen 18 frivillige til Astorga. Jeg havde selv fornøjelsen af at en af dem 14 dage i september, og gentager succesen i august i år.

Desuden er der etableret samarbejde om at formidle frivillige til det nye herberg **Albergue de Comendaroras de Santiago** i Madrid. I 2025 var tre danskere hospitaleros i Madrid.

Ved indvielsen i oktober 2025 af det nye albergue deltog Tone og Niels Christian på foreningens vegne. Herberget er for pilgrimme, der kommer til Spanien fra udlandet, dvs. spaniere kan ikke overnatte der, og man skal reservere på forhånd. Man kan overnatte to nætter på vej til Caminoen, og en nat på vej hjem. Læs mere om reservation på hjemmesiden og i næste nummer af Pilgrimmen.

I 2026 er der lavet aftale for 10 danske pilgrimme som skal være hospitaleros i Astorga, og to i Madrid. Der er stor søgning til at blive hospitalero i Astorga, og på nuværende tidspunkt er der allerede fyldt op i 2026.

PilgrimPass

Der er på mange herberger på Caminoerne indført et elektronisk indtjekningssystem, der hedder PilgrimPass, som via en QR-kode hurtigt kan tjekke pilgrimme ind på herbergerne. Det er en stor hjælp for de frivillige, der arbejder i receptionen på de respektive herberger.

Det indebærer, at man har registreret sig på forhånd, og det kan man gøre i ro og mag, før man begiver sig ud på rejsen mod Caminoen, og hvis man er forudseende, og har printet QR-koden, eller har den liggende som foto på sin smartphone, er det meget let at tjekke ind. Ellers skal man, når man ankommer til et herberg, der har indført systemet, bruge en del tid på at udfylde formularen, så det er nemmest, hvis man har gjort det på forhånd. Også dette kan du læse mere om på hjemmesiden eller i næste blad. Ellers tag fat i mig efter generalforsamlingen, så kan jeg fortælle mere om det.

Varde Kirke november 2025

Der blev i efteråret nedlagt endnu en muslingeskal og denne gang ved Varde Kirke, der er en Jakobs Kirke og ligger på Drivvejen, som er en gammel pilgrimsvej og handelsvej. Dagen startede med en festlig gudstjeneste, afsløring af muslingeskallen, fejring heraf med champagne mm og til slut en fin vandring i og omkring Varde.

Den alvorlige del

Spørgeskemaundersøgelse

Som I kunne læse i foreningens nyhedsbrev for nylig, er der rigtig mange, faktisk mere end 50% af vores medlemmer, der svarede på den undersøgelse vi sendte ud i november sidste år. Det er godt gået.

Et stort flertal svarede, at de kunne leve med ét fysisk og ét elektronisk blad om året, hvis vi skal undgå en kontingentstigning.

Spørgsmålet om vores medlemsblad **Pilgrimmens** fortsatte eksistens er jævnlige oppe og vende, både i bestyrelsen og til vores generalforsamlinger, og det er fordi, det uden diskussion, er den betydeligste post i regnskabet. Det må vi forholde os til. Vi ved, at det er bladet, der fastholder rigtig mange af vores medlemmer, lige som vi ved, at alting er blevet dyrere og her, nogen kan øjne en mulighed for at spare på budgettet.

Det er en balancegang. Forsvinder bladet, forsvinder mange medlemmer.

Sætter vi kontingentet op, forsvinder mange medlemmer.

Strategiseminar

Lige som de foregående år tilbragte bestyrelsen i januar i år 24 timer med strategiske overvejelser for foreningens fremtid, og hvad der skal til for at drive foreningen fremad.

Det er ikke en ambition i sig selv at have mange medlemmer, og det fremgår heller ikke af vores vedtægters formålsparagraf, men det skaber et solidt fundament under foreningen, hvis økonomien er stærk, og der er råd til de tiltag, der skal til for at udvikle foreningen.

Sat på spidsen handler det om udvikling eller afvikling. Med den interesse, der er opstået for vandring, skal vi satse på udvikling. Vi gør, hvad vi kan for at øge kendskabet til vores forening med foredrag, Camino Cafeer og vandringer, oplyse om vores aktive fællesskaber i stigrupperne og ved at skabe samarbejder på tværs i Danmark og i Europa.

Et af tiltagene efter strategiweekenden var ændring af navnet på foreningens Facebook-gruppe, så det nu indeholder ordet 'Camino' – med den begrundelse, at hvis man som begynder/nyligt interesseret, søger på Camino på Facebook, kom vi slet ikke med i de viste resultater. Det gør vi nu.

Under budgetfremlæggelsen om lidt under **punkt 4. Budget for det kommende år, herunder fastsættelse af kontingent**, skal vi drøfte, om vi kun skal udgive ét blad om året fysisk og blad nr. 2 udsendt som pdf-fil via e-mail, så kontingentet ikke stiger, men eftersom alt stiger, kan det måske alligevel blive nødvendigt allerede næste år at stille forslag om at hæve kontingentet. Eller måske i værste fald oven i købet helt at droppe bladet i fysisk form.

For at sætte beløbet i perspektiv, kostede det i år 2000 kr. 100 at være medlem af foreningen. I dag koster det kr. 250,00 eller en stigning på 150%. Inflationen i Danmark er siden år 2000 steget med 59,4%. Men alt afhænger af øjet, der ser. For nogen er 250 kr. (og 375 for par) mange penge, for andre bare et greb i lommen.

Lige nu koster det 171 kr. pr. år pr. medlem at udgive bladet. Det vil sige, at ud af de 250 kr. vi får ind for et enkeltmedlemskab er der kun 79 kr. pr. medlem tilbage, til alle de andre ting, vi også gerne vil i foreningen.

Hvis vi fastholder kontingent og to udgaver af bladet, vil vi stå med et underskud pr. medlem på 44 kr. Hvis vi sætter kontingentet op til 300 kr., vil der være et overskud på 6 kr. pr. medlem. Dette under forudsætning af samme medlemstal, som lige nu som tidligere nævnt andrager **612** medlemmer.

Forslag til ændring af vedtægternes §13 om Æresmedlemmer

Et andet punkt på dagsordenen, nemlig punkt 5, handler om indkomne forslag.

Her har bestyrelsen længe arbejdet med udarbejdelsen af det forslag, vi stiller med hensyn til ændring af **§13 Æresmedlemmer**, fordi vi mener, at der stadig er væsentlige argumenter for at kunne belønne aktive medlemmer, der yder en ekstraordinær indsats.

At uddybe, hvad der skal til for at kunne pege på et medlem til titlen ”**Æresmedlem**” har vist sig nødvendigt, idet det tidligere har været bestyrelsen, der udnævnte dem, men det er ikke det, der står i paragraffen, og det vil vi gerne ændre.

Der er mange medlemmer, der gør et stort arbejde for foreningen, og det er ikke altid synligt for andre medlemmer. Til gengæld ved bestyrelsen det som regel, når nogen er gået den ekstra mil for at få et projekt eller et ønske for foreningen til at gå op i en højere enhed, og derfor vil vi gerne arbejde på, at det formelt er bestyrelsen, der beslutter, hvem der kan blive æresmedlemmer.

Alle medlemmer kan pege på hinanden, og så kan bestyrelsen belønne dem, når vi bliver gjort opmærksomme på, eller konstaterer, at der er ildsjæle, der fortjener den anerkendelse.

Det skal jo heller ikke være sådan, at vi alle bliver æresmedlemmer med gratis kontingent, så er der slet ingen kontingenter til at dække omkostningerne ved at drive foreningen.

Til orientering har foreningen lige nu fire æresmedlemmer, nemlig Henrik og Vivi Tarp, der var initiativtagere til foreningen, Kirsten Wichmann, der oprindeligt sammen med sin nu afdøde ægtefælle Ole påbegyndte arbejdet med at afdække og opmærke Den Danske Pilgrimsrute, og Henrik Friediger, der tidligere var formand i 5 år, og redaktør af Pilgrimmen i mere end 9 år.

Generationsskifte i bestyrelsen

To af vores bestyrelsesmedlemmer, Tone Kirkeby og Carsten Maegaard genopstiller ikke, så vi håber meget, at vi kan tiltrække nogle nye kræfter, når vi når til **punkt 7, Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer.**

Tone har siddet i bestyrelsen siden 2013, og har i mange år, sammen med Vibeke Mørdrup, været en af de drivende kræfter i **Stigruppen Sjælland**, der har stået for opmærkning og vedligehold af Den Danske Pilgrimsrute, et arbejde der har krævet stor tålmodighed, detektivarbejde og evnen til at samarbejde med instanser i både stat, kommuner og med private lodsejere. Tone deltog i 2023 i det 2. Verdensmøde, foreningen var inviteret til i Santiago de Compostela, og var også vores repræsentant tilbage i 2015, da det 1. Verdensmøde fandt sted. Tone var arrangør af vandringen fra Odense til Lund for et par år siden i anledning af Lunds jubilæum.

Carsten har siddet i bestyrelsen siden 2016 og har i tiden nået at være først næstformand og derpå formand, og har desuden påtaget sig mange arbejdsopgaver både i relation til foreningen **Herberger på Hærvejen**, organisationen **Udvikling Hærvejen**, og også været tovholder på vores forenings besøg på Pilgrimstræffet i Hamborg flere år i træk.

Jeg vil gerne have lov til at overrække Tone og Carsten hver en gave fra foreningen, og samtidig benytte lejligheden til at sige et stort TAK til jer begge for jeres mangeårige og store arbejde i bestyrelsen.

(Overrækkelse af gaver til Tone og Carsten)

Tiden er også kommet til at sige farvel til vores tidligere bestyrelsesmedlem og grafiker **Peter Glunz**, som siden Pilgrimmen nr. 11, der udkom i marts 2006, har været vores professionelle samarbejdspartner med hensyn til opsætning af bladet. Både for Henrik Friediger og for mig har samarbejdet fungeret aldeles fremragende.

Peter har på baggrund af sin høje alder (siger han selv, han er netop blevet 83) besluttet, at Pilgrimmen nr. 50, der udkommer om ca. 3 uger, bliver det sidste blad, han står for. Peter har fået en gavekurv, en fin vase og en stor buket tulipaner, og han sender en stor tak for gaven og tak til foreningen og hele bestyrelsen for de mange gode år.

Et kig i krystalkuglen

Allerede nu ved vi, at der kommer mange og gode aktiviteter i løbet af det kommende år.

Kilometersten i Hirtshals

Søndag den 19. april er der fest i Hirtshals, for her afsløres en kilometersten fra Spanien, en såkaldt **Mojon** på Solnedgangspladsen, og på vandreruten mod syd, der også er en del af Den Danske Pilgrimsrute, bliver også afsløret en skulptur af kunstneren Laila Westergaard. Alle er velkomne, se flere detaljer og program på vores hjemmeside og på Facebook.

Pilgrimshusets 10-års fødselsdag

Tirsdag den 28. april 2006 kl. 16-20 holder **Foreningen Albergue Ballerup (Pilgrimshus)**, som den i virkeligheden hedder, 10-års fødselsdag, med kaffe og kage, taler af Ballerups borgmester og andre, sange, musik, grill i haven og hvis vejret arter sig, Open Air-filmforevisning af "The Way". Alle er velkomne, men for at sikre, at der er nok kage, skal I helst melde jeres ankomst omkring den 21. april.

Øster Nykirke: Det er aftalt, at der i foråret nedlægges en muslingeskal ved Øster Nykirke, som ligger ved Hærvejen lige nord for Kollemorten. Dato følger.

Pilgrimmens Dag: Som nævnt tidligere vil der i september 2026 igen afholdes Pilgrimmens Dag, i samarbejde med Pilgrim Danmark, og mere information følger, når vi har programmet på plads.

Lufthavnen i Santiago

Og så en servicemeddelelse: Lufthavnen i Santiago er lukket i perioden 23. april – 27. maj 2026.

Afrunding

Hvad kan du hjælpe med?

John F. Kennedys berømte ord: ”*Spørg ikke, hvad dit land kan gøre for dig. Spørg, hvad du kan gøre for dit land*” har jeg – i god bæredygtighedsstil og med smil i stemmen – genbrugt, lettere omskrevet, og siger

’Spørg ikke, hvad din pilgrimsforening kan gøre for dig. Spørg hvad du kan gøre for din pilgrimsforening’.

Vi møder ofte mennesker, der ikke aner, at **Foreningen af Danske Santiagopilgrimme** findes. Så vi har brug for hjælp, og det er ikke stort eller besværligt.

Det handler om at dele.

At dele de oplevelser I har med foreningen, de oplysninger I har og det, I synes det giver at være medlemmer af vores forening.

Små ting kan gøre det:

- Del og like opslag fra og om foreningen på Facebook
- Svar på spørgsmål i andre Camino-grupper med henvisning til vores forenings hjemmeside eller Facebook-gruppe
- Skriv artikler til medlemsbladet Pilgrimmen
- Fortæl om foreningen og opfordre jeres venner til at melde sig ind
- Giv et medlemskab som gave til en, du ved holder af at vandre, eller som måske går med en drøm om at gå Camino i fremtiden
- Tag venner og familie med, når I deltager i foreningens vandringer
- Tal om foreningen på Caminoen eller andre steder, hvis I møder danskere, der ikke kender os
- Og sikkert meget andet

Tak for ordet.